

TOIMINTAKERTOMUS 2024 (versio 20.2.2024)

Sivistyspalvelut

Toimialan tukipalvelut

Sivistyslautakunta (sivistys- ja tulevaisuuslautakunta 30.4. asti) kokoontui vuoden aikana 15 kertaa ja hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta (työllisyys- ja elinvoimalautakunta 30.4. asti) 11 kertaa. Sivistyslautakunnan iltakoulut pidettiin 16.1., 6.2., 12.3. ja 13.8.2024. Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunnan iltakoulut pidettiin 16.1.2024 ja 13.8.2024. Yläkouluikäisten ja toisen asteen opiskelijoista koostuva nuorisovaltuusto kokoontui 10 kertaa. Peruskouluikäisten LastenForssa –valtuusto kokoontui 2 kertaa.

Hanketoiminta oli erittäin aktiivista. Hankerahoitusta käytettiin vuonna 2024 yhteensä 774 998 euroa, 28 eri hankkeessa.

Organisaatiouudistus toteutettiin 1.5.2024 alkaen. Sivistys- ja tulevaisuuslautakunnan nimeksi tuli sivistyslautakunta ja työllisyys- ja elinvoimalautakunnan nimeksi tuli hyvinvointi ja työllisyyslautakunta. Hyvinvointi ja työllisyyslautakunnan esittelijänä toimii hyvinvointi- ja kehityspäällikkö. Organisaatiomuutoksen yhteydessä tehtiin myös muutoksia hallinnon vakansseihin. Uusia vakansseja ovat varhaiskasvatus- ja perusopetuspäällikkö, hyvinvointi ja kehityspäällikkö ja hallinnon asiantuntija. Lakkautettuja vakansseja ovat varhaiskasvatuspäällikkö, työllisyyspäällikkö ja joukkoliikennesuunnittelija.

Perusopetus

Perusopetuksessa oli 20.9. (tilastointipäivänä) 1 251 oppilasta. Perusopetusryhmien oppilasmäärä vaihteli 10 ja 27 välillä. Vuosiluokkien 1–6 yleisopetusryhmiä oli 37. Yläkouluissa opetusryhmiä oli 26. Akvarellin koulussa pienryhmiä oli 17. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa oli tilastointipäivänä oppilaita 64. Myöhemmin syksyllä valmistavan opetuksen oppilasmäärä kasvoi. Luokkamuotoista valmistavaa opetusta oli syyslukukaudella Keskuskoululla yksi 7–9 vuosiluokkien opetusryhmä sekä Heikan ja Talsoilan kouluissa molemmissa koulussa kaksi vuosiluokkien 1-6 -opetusryhmää.

Akvarellin koulun pienryhmissä olevien oppilaiden määrä oli 146 (20.9.). Oppilaita, joiden kotikunta oli muu kuin Forssa, oli 36. He tulivat 14:stä eri kunnasta.

Koulukuljetuksissa olevia oppilaita oli syyslukukaudella 210 oppilasta (234 oppilasta v. 2023).

Koululaisten iltapäivätoimintaa järjestettiin 1.–2. –luokkalaisille kaikilla kouluilla. Aamupäivätoimintaa järjestettiin syyslukukaudella.

Akvarellin koululla järjestettiin 1.–9.-luokkalaisten kehitysvammaisten aamu- ja iltapäivähoitoa.

Perusopetuksen erityisinä painopisteinä olivat kestävän kehityksen toimenpiteiden edistäminen, kiusaamisen ehkäisy ja lukemisen edistäminen.

Vapaa-aikapalvelut

Palvelualueeseen kuuluvat Viihdeuimala Vesihelmi, liikuntapalvelut, nuorisopalvelut, kirjastopalvelut, yleinen kulttuuritoiminta sekä museopalvelut. Palvelualueen tilivelvollisena toimii sivistysjohtaja (oto).

Vesihelmi

Vuonna 2024 Vesihelmi oli avoinna 319 päivää. Kokonaiskävijämäärä pysyi vuoden 2023 tasolla ollen 172 300 kävijää ja ylitti koronaa edeltäneen vuoden 2019 kävijämäärän. Toimintatuotot alittivat budjetoidun, noin 2023 lisätalousarvion verran. Menot nousivat vähän annetun raamin yläpuolelle. Vesihelmi järjesti normaaliin tapaan uimakouluja, puuha- ja teemapäiviä, sekä käytti Wibit-vesitemppurataa. Matkailu- ja markkinointiyhteistyötä jatkettiin seudun toimijoiden kanssa. Vuosihuollossa tehtiin normaaleja ylläpitohuoltoja. Isommat korjaukset siirrettiin tehtäväksi 2025 alkavan peruskorjauksen yhteydessä.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelut sai Suomi liikkeelle hankerahoituksesta 27 000 € Forssa liikkeelle hankkeelle, jolle palkattiin hanketyöntekijä huhti-joulukuuksi. Hankkeen tavoitteena oli liikuttaa alle kouluikäisiä sekä ikäihmisiä sekä aloittaa myös ryhmäliikuntaneuvontaa. Hanke onnistui hyvin tavoitteessaan. Hankkeen alla järjestettiin kaikille viisivuotiaille motoriikkakerhoja varhaiskasvatuksen ryhmissä, pidettiin Puuhapihoja päiväkotien pihilla sekä aloitettiin omia lasten/perheiden matalan kynnyksen ryhmiä. Ikäihmisille aloitettiin erilaisia ryhmiä mm. tuolijooga, laulajaiset, hyvän mielen kävelyt. Järjestettiin myös erilaisia tapahtumia vesihelmessä, Hunnarilla sekä lukuisia pop up tapahtumia.

Muuten liikuntapalveluiden toiminta oli edellisvuoden kaltaista.

Jäähallin peruskorjauksen 2. vaiheessa uusittiin kiosk, sisääntuloaula, wc-tilat, ulko-ovet, ikkunat, rappuset, invawc ja sisääntulo sekä rakennettiin takasuoralle juoksupinnoite. Konekäytävä uusittiin, lämmöntalteenotto rakennettiin valmiiksi ilmastoinnin ja lattialämmityksien osalta, p-alueelle uusi pinnoitus, sähkölatauspisteitä muutama lisää. Uusi jäänhoitokone käyttöön joulukuun alusta.

Tunnuslukuja:

Jäähalli 2024
1664,5 h ja 25 724 hlöä

Harkkahalli 2024
1617,45 h ja 21800 hlöä

Feeniks 2024
1733, 4 h ja 31117 hlöä

Nuorisotoimi

Nuorisotoimen kävijämäärät kaikkien toimintojen osalta vuonna 2024 oli 28 398. Lukuihin sisältyvät Kuutamolla järjestettävä -ja muu oma toiminta, tapahtumat, retket, leiritoiminta, Liikennepuisto ja etsivän nuorisotyön toiminta ja tapahtumat.

Vuoden 2024 aikana nuorisotoimi järjesti lapsille, nuorille ja lapsiperheille maksuttomia tapahtumia yhteensä 15 tapahtumaa. (Meillä ei tänä vuonna Lato-ohjelman tavoitteissa ollut tapahtumien määrää)

Kesällä Forssa ympäri -päiväleirejä järjestettiin Kehräämön nuorisotilalla kaksi 5 päivän mittaista leiriä, joihin osallistui 99 lasta. Yön yli leirit järjestettiin Pikku-Liesjärvellä, johon osallistui 61 lasta. Ruostejärven retkeily- ja virkistysalueella järjestettiin telttaleiri, johon osallistui 7 lasta. Kesäleirit olivat maksuttomia.

Liikennepuistossa kävi kesän aikana 7 955 lasta ja aikuista.

Nuorisopalveluissa työskenteli 3 hanketyöntekijää etsivässä nuorisotyössä. Etsivän nuorisotyön PARent tilastointiin kirjattiin 183 nuorta. Etsivä nuorisotyö järjesti kesä- ja heinäkuussa KesäParkin linja-autoasemalla, johon osallistui 147 nuorta.

Koulunuorisotyötä on tehty Akvarellissa, Keskuskoulussa ja lukiossa.

Vastaava nuorisotyöntekijä oli eläköitymässä joulukuusta lähtien.

Kaupunginkirjasto

Pääkirjasto oli avoinna 351 päivänä yhteensä 4 892 tuntia, josta 1950 tuntia oli asiakaspalveluaikaa, 782 tuntia itsepalveluaikaa ja 2160 tuntia omatoimiaikaa. Kirjastoautolla oli pysäkkiaikaa 478 tuntia ja sen pysäkkejä 40 kappaletta.

Kirjaston kokoelma on yhteensä 115 806 (ed. vuosi 116 807) nidettä, joista 4 824 (5 137) hankittiin vuonna 2024. Lainaajia oli 6 790 (7396) ja kirjastokäyntejä 100 047 (97 196). Fyysisen kokoelman lainaus oli 210 237 (213 419) ja e-aineistojen lainaus 25 018 (19 033). Kirjaston verkkopalveluissa ja verkkosivuilla asioitiin 115 750 (101 820) kertaa. Kirjasto järjesti 153 (110) tapahtumaa, mm. satutunteja, kirjallisuusvieraita, pakopelin ja teemapäiviä. Tapahtumissa oli yhteensä 4 813 (2 760) osallistujaa. Käyttäjäkoulutusta eli pääsääntöisesti kirjastonkäytön opetusta, kirjavinkkauksia ja digineuvontaa sekä tiedonhaun opetusta järjestettiin yhteensä 90 (122) kertaa ja osallistujia oli 1 124 (1 312). Kirjasto järjesti kaksi (viisi) näyttelyä.

Sekä aukioloaikoihin että lainauslukuihin vaikuttaa, että Louna-kirjastoissa vaihdettiin kirjastojärjestelmää ja Forssan kaupungin kirjastopalvelut olivat kokonaan poissa käytöstä ajalla 2.-15.10.2024. Kirjastoauton osalta katkos oli kuljettajan vuosilomien takia vielä pidempi. E-aineistojen tilastoluvuissa vaikuttaa, että Louna-kirjastot ottivat käyttöön Cineast-elokuvapalvelun maaliskuussa 2024 ja kuntien yhteisen e-kirjaston huhtikuussa 2024.

Forssan hallinnoima Louna-kirjastojen yhteinen demokratiahanke päättyi 30.6.2024. Hankkeessa on luotu kokeilumalleja kirjaston demokratiatyön vahvistamiseksi.

Yleinen kulttuuritoiminta

Yleisen kulttuuritoiminnan tapahtumia olivat mm. Veteraanipäivän juhla, Vapunpäivän lipunnosto sekä itsenäisyyspäivän juhla sekä 6 Kehräämön perhelauantaita ja kaikille avoin teatteriesitys Liisan seikkailut ihmemaassa. Kouluille ja varhaiskasvatukselle järjestettiin kirjailijavierailuja sekä musiikkiesityksiä. Kulttuuritoimi järjesti Tyykijazz -tapahtuman sekä ja kesälauantaisin Tori Soimaan -tapahtumat. Näyttelytila Vinkkelissä oli 10 näyttelyä. Kulttuuritoimi vuokrasi Työväentalon musiikkisalia, jossa järjestettiin 13 tapahtumaa vuoden aikana. Lisäksi kulttuuritoimi oli mukana tukemassa Unplugged ja Palokunnanaukion Kesäkonsertti tapahtumia. Kulttuuritoimi päivitti ja ylläpiti kunniagalleriaa.

Forssan museot

Forssan museo, Kuosikeskus ja Ronttismäen tehtaalaismuseo olivat avoinna yhteensä 2 929 tuntia ja kävijöitä kohteissa oli yhteensä 12 366.

Näyttelyitä oli yhteensä 18 ja niissä esiteltiin 35 nykyaiteilijan teoksia. Galleria Moletissa oli 14 näyttelyä, Arja Mattila ja muut tähdet -kokoelmanäyttely Vinkkelissä ja Forssa Textile Weekin pop-up-näyttelyt linja-autoasemalla, Kehräämöllä ja VillaForssissa.

Forssa Textile Week 17.-21.8.2024 tapahtuman pop-up-myymälät, näyttelyt ja keskustelut sijoittuivat 14 kohteeseen kaupungilla, ja houkuttelivat noin 1500 kävijää. Kävijämäärää ei laskettu museokohteiden kävijämääriin.

Yleisöopastusten (22 kpl) lisäksi järjestettiin 7 tapahtumaa Ronttismäen tehtaalaismuseolla ja 12 teemakävelyä kaupungilla. Arkistot palvelivat tutkijoita ja lehdistöä paikan päällä ja piipunjuurella.finna.fi –tietokannan kautta.

Henkilökuntaa oli 4,5 htv, joista kolme vakituista ja muut määräaikaista. Museolla oli yksi velvoitetyöllistetty, yksi työkokeilija, 3 tet-harjoittelijaa ja 12 vapaaehtoista 103 työtunnin ajan.

Digitaalisten kanavien käyttäjämäärä oli noin 80 000 henkilöä. FB ja IG-tilejä seurasi 4395, blogeja luki 9885 käyttäjää, piipunjuurella.finna.fi -tietokannassa oli 19396 ja forssanmuseum.fi -sivuilla 47722 uniikkia kävijää.

Forssan museon kokoelmiin kuuluu noin 25 000 esinettä, n. 200 000 valokuvaa, 500 hyllymetriä tekstiiliteollisuuden materiaalia ja kymmeniä arkistokokonaisuuksia. Museon yhdeksän säilytystilan pinta-ala on noin 900 m².

Finlaysonin Osakkaiden säätiöltä saatiin tukea tekstiilikokoelman digitointiin ja Forssa Textile Week -tapahtumaan saatiin avustukset Suomalais-ruotsalaiselta kulttuurirahastolta ja Hämeen rahastolta.

Taide- ja koulutuskeskus Elli

Vuosi 2024 oli Taide- ja Koulutuskeskus Elli -palvelualueen (kansalaisopisto, kuvataidekoulu, musiikkiopisto ja lukio) toinen toimintavuosi.

Lukio (Forssan yhteislyseo)

Lukiossa oli laskentapäivänä 20.9. 452 (2023: 433) päivälukion opiskelijaa, joista forssalaisia oli 227 (221). Lukiossa toimi edelleen urheiluakatemia (yht. 90 opiskelijaa) ja kuvataide- ja muotoilulinja (35 opiskelijaa). Lukiolla oli laaja Erasmus-hankekokonaisuus, joka mahdollisti lukuisia kv-yhteistyöhankkeita (avustus n. 50 000 euroa). Lukiolla on käytettävissä hankerahalla kaksi resurssiopettajaa. Lukion seutukunnallinen johtokunta kokoontui kuusi kertaa.

Kansalaisopisto (Wahren-opisto)

Wahren-opistossa järjestettiin lukuvuoden aikana 202 (v. 2023: 217) kurssia, yhteensä 4106 (4590) tuntia. Opisto tarjosi 28 (15) opintopistekurssia. Opistolla oli 1516 (1540) opiskelijaa ja 47 (55) opettajaa. Opisto piti digihelppipajoja Forssan ja Tammelan kirjastoissa sekä digiluentosarjoja Forssassa. Opiston omalla internetissä toimivalla uutiskanavalla (Forssatv.fi) oli kuudes toimintavuosi. Forssatv.fi tuotti 129 (v. 2023: 133) lähetyksjaksoa. Lähetyksillä oli vuoden aikana yhteensä 1,65 miljoonaa katselukertaa (v. 2023: 324 584).

Lounais-Hämeen musiikkiopisto

Oppilaita musiikkiopiston kaikilla osastoilla oli yhteensä 434 (v. 2023: 434), joista perus- ja syventävissä opinnoissa 235 (232), musiikkileikkikoulussa 124 (119), valmentavassa opetuksessa 28 (24) ja avoimessa musiikkiopistossa 47 (59).

Perusopetuksen paikkajakauma yhteistyökunnittain vuoden 2023 alussa (suluissa kiintiö, jos ei täynnä): Humppila 8, Jokioinen 33, Koski Tl. 7, Somero 38, Tammela 36, Turku 1, Urjala 4 (10), Ypäjä 2 (3). Forssassa perusopetuksen kaikki paikat, joita on 106, olivat käytössä. Sivuainepaikka oli käytössä viidellä forssalaisella oppilaalla. Yhteistyökunnilla ei ole sivuainepaikkoja, vaikka niille olisi jonkin verran tarvetta.

Opetustunteja musiikkiopistossa oli 12 988 (v. 2023: 13569), joista valtionosuustunteja 12 433 ja avoimen musiikkiopiston tunteja 555.

Musiikkiopiston ja Forssan kaupungin varhaiskasvatuksen yhteistyönä vv. 2020–2024 toteutettu viisivuotiaiden päiväkotimuskari lopetettiin kevätkauden 2024 päätyttyä.

Talsoilan koululla toimintansa aloitti Harrastamisen Suomen mallin puitteissa Tempo-orkesteri, jota ohjasivat musiikkileikkikoulun opettaja Heta-Maija Halme ja musiikkiopiston opettajat Josefiina Mustonen, Mare Kutser ja Timo Oikkonen. Orkesteri kokoontui syyskaudella 12 kertaa ja siihen osallistui 15 lasta. Toiminta jatkuu kevätkaudella 2025.

Musiikkiopiston lyömäsoitinopettaja Teijo Suomi jatkoi opetushallituksen rahoituksella hankettaan Rumpuopetusta verkossa. Hankkeen kolmannen vuoden tuotoksena julkaistiin

elokuussa 2024 Kompit haltuun 3 – rumpujensoiton oppimateriaalia sähköisessä muodossa. Materiaali on saatavissa myös perinteisenä painettuna versiona. Se on jo nyt herättänyt laajaa kiinnostusta Suomen musiikkioppilaitoksissa ja musiikin opettajien keskuudessa perusopetuksen puolella.

Kuvataidekoulu

Koulu on edelleen LUMA-kehittäjäyhteisö ja jatkaa yhteistyötä laajasti eri LUMA-keskusten (yliopistojen) kanssa. Koulu onkin saanut paljon näkyvyyttä ja kiitosta tieteen ja taiteen yhdistämiseen tehdystä työstä. Koulu edusti Suomea Science on Stage -festareilla Turussa.

Kuvis piti alkuvuodesta näyttelyn Peppi Pitkätossu näytelmän ajan yhteistyössä Forssan Teatterin kanssa. Perinteinen keväänäyttely oli kuvataidekoulun omissa tiloissa ja lopputyönäyttely Galleria Moletissa. Kuvataidekoulu osallistui jälleen myös Forssa Textile Week -ohjelmaan.

Lyseon kuvataide- ja muotoilulinjan oppilaista 11 suoritti kursseja kuvataidekoulussa ja syyskaudella aloitti 332 oppilasta erilaisissa ryhmissä. Visuaalisten taiteiden opetus aikuisille (yleisen oppimäärän mukaan) jatkui yhteistyössä Wahren-opiston kanssa.

Syksyllä kuvataidekoulu aloitti 40-vuotisjuhlinnan julkaisemalla entisten oppilaiden kuulumisia somessa. Myös avointen ovien sarja aloitettiin, eli toivotettiin kaikki tutustumaan kuviksen arkeen.

Netto-oppilasmäärä oli 383 (2023: 408) (osa heistä oli lyhytkursseilla). Tuntimäärä oli taiteen perusopetuksessa 2403 (2456). Tämän lisäksi oli avoimen tunteja 127 (127) sekä kesäleirien tunteja 144 (144 h). Opettajia koulussa oli 1 päätoiminen + 7 sivutoimista opettajaa + kuvismummo.

Varhaiskasvatus

Vuonna 2024 Forssassa kirjoilla olevien lasten syntyvyys laski edelleen ja toimintakertomusvuoden viimeisenä päivänä Forssassa oli kirjoilla 68 vuonna 2024 syntynyttä lasta ja alle kouluikäisiä lapsia oli yhteensä 691. Ilman kotipaikkaoikeutta Forssassa asuvien varhaiskasvatuspalveluita käyttävien lasten määrä kasvoi ja kasvuun oli osin mahdotonta ennalta varautua (vrt. tilapäistä suojelua hakeneet kuntaan muuttaneet ja perheellisten kansainvälisten opiskelijoiden saapuminen). Koska osallistuminen varhaiskasvatuspalveluihin oli edelleen korkealla tasolla, ei palveluiden piirissä olevien lasten kokonaismäärä oleellisesti vähentynyt syntyvyyden laskusta huolimatta.

Palvelujen piiriin toimintavuoden edetessä tulleet lapset olivat pääsääntöisesti alle 3-vuotiaita. Palvelutarpeen kasvu ja lapsimäärä palveluissa kasvoivat koko vuoden ajan maltillisesti ja ko. kasvu yhdessä henkilöstön lyhytaikaisten poissaolojen kanssa johti kauden kesken toteutettuihin henkilöstörekrytointeihin.

Haasteet varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisessä painottuivat edellisvuosien tapaan kelpoisen henkilöstön rekrytointiin ja lyhytaikaisten sijaisten heikkoon saatavuuteen. Em.

haasteisiin pyrittiin vastaamaan muun muassa tukemalla henkilöstön omaehtoista kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajiksi, erityisopettajiksi ja sosionomeiksi sekä suuntaamalla osa paikallisesti jaetusta palkantarkistusten järjestelyerästä henkilökohtaisina lisinä varhaiskasvatuksen työntekijöille.

Forssassa kirjoilla olevat 0-6 -vuotiaat lapset

KK	2021	2022	2023	2024
Tam	786	777	744	743
Huh	789	774	745	738
Syys	737	708	705	681
Mar	756	729	722	688

Forssassa kirjoilla olevat 1-6 -vuotiaat lapset

KK	2021	2022	2023	2024
Tam	695	671	653	652
Huh	697	667	652	654
Syys	662	639	641	625
Mar	663	645	647	628

Varhaiskasvatuspalveluissa olevien 0-6 -vuotiaiden lasten lukumäärä ja osallistumisprosentti

	2021 lkm / %	2022 lkm / %	2023 lkm / %	2024 lkm / %
Tammikuu	586 / 76 %	595 / 77 %	592 / 80 %	593 / 78 %
Huhtikuu	615 / 78 %	606 / 78 %	625 / 84 %	605 / 80 %
Syyskuu	556 / 75 %	543 / 77 %	553 / 78 %	543 / 79 %
Marraskuu	570 / 75 %	562 / 77 %	576 / 77 %	549 / 78 %

Varhaiskasvatuspalveluissa olevien 1-6 -vuotiaiden lasten lukumäärä ja osallistumisprosentti

	2021 lkm / %	2022 lkm / %	2023 lkm / %	2024 lkm / %
Tammikuu	584 / 84 %	592 / 88 %	590 / 90 %	593 / 88 %
Huhtikuu	603 / 87 %	598 / 90 %	608 / 93 %	605 / 90 %
Syyskuu	556 / 84 %	543 / 85 %	553 / 86 %	543 / 85 %
Marraskuu	568 / 86 %	562 / 87 %	576 / 86 %	549 / 86 %

Palvelutarpeen ollessa edelleen korkealla tasolla suunnitelmaa Pikku-Akvarellin tilasta (ent. Taikatuulen päiväkot) luopumisesta ei voitu toteuttaa.

Pihakoivun päiväkodista myytiin vuorohoidon palveluja vähenevässä määrin seudun muihin kuntiin, kun taas ostopalveluiden kustannukset muihin kuntiin sijoitettujen lasten osalta kasvoivat.

Lakiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (29.12.2016/1503) tehtiin Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoituksen 1062/2023 mukainen indeksitarkastus 1.8. alkaen. Indeksitarkastuksen myötä perheiden asiakasmaksut alenivat entisestään, joka johtikin asiakasmaksujen tulokertymän vähenemiseen. Viisivuotiaiden lasten 20 viikkotunnin maksutonta varhaiskasvatusta jatkettiin Sivistys- ja tulevaisuuslautakunnan päätöksellä (SITLA 26.3.2024 § 29).

Pedagogisen kehittämisen keskiössä palvelualueella oli vuonna 2024 yksikkökohtaisten toiminnallisten yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien laadinnan jatkaminen sekä valtakunnallisessa VALSSI-varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmässä arviointi kohdistui kielellisen ja vastavuoroisen vuorovaikutuksen laatuindikaattoriin.

Hankerahoituksista vuonna 2024 jatkui OPH:n erillisrahoitus innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittämiseen. Hanke päättyi tilinpäätösvuoden puolella välissä. Lisäksi saimme vuoden 2024 aikana OKM:n valtion erityisavustuksen varhaiskasvatuksen,

esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin.

Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten Varhaiskasvatuslain mukaisia tuen päätöksiä tehtiin vuoden aikana 42. Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien lasten kokonaismäärässä oli vuonna 2024 nähtävissä pientä kasvua edellisvuoteen verrattuna. Kaikista tehostettua ja erityistä tukea saavista lapsista noin 39 % oli maahanmuuttotautaisia.

Tuen tarpeiden taustalla oli pääasiallisesti samansuuntaiset haasteet kuin edellisenäkin vuonna, kuten sosioemotionaaliset, kielenkehityksen ja tarkkaavuuden haasteet. Lisäksi oli nähtävissä lisääntyvässä määrin erilaisten kehityksellisten neuropsykiatristen piirteiden ilmenemistä.

Haasteet kelpoisten varhaiskasvatuksen erityisopettajien rekrytoinnissa kasvoivat ja vuoden lopussa palvelualueella työskenteli viisi erityisopettajaa, joista kahdella oli tehtävään vaadittava kelpoisuus.

Hyvinvointi ja kehitys

Tilinpäätösvuonna kaupunginvaltuusto päätti Sivistys- ja tulevaisuustoimialaa koskevasta organisaatiomuutoksesta, jonka toteuttamisen taustalla vaikuttivat muun muassa merkittävät valtakunnalliset palvelu- ja lainsäädäntöuudistukset TE25 ja KOTO24 (KV 26.2.2024, § 11). Käytännössä organisaatiomuutos kosketi erityisesti hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen sekä kotoutumisen ja työllisyyden edistämisen palvelujen organisointia ja järjestämistä, jotka muutoksen seurauksena muodostivat Hyvinvointi ja kehitys -palvelualueen. Hallintosäännön mukaisena toimielimenä toimi vuonna 2024 tammikuusta huhtikuuhun (vrt. neljä kokousta) käytti Työllisyys- ja elinvoimalautakunta ja 1.5. alkaen organisaatiomuutoksen tultua voimaan Hyvinvointi- ja työllisyyslautakunta (vrt. seitsemän kokousta ja kaksi iltakoulua).

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisessä (vrt. HyTeTu-työ) keskityttiin tilinpäätösvuonna Hyvinvointisuunnitelma 2022-2025:n mukaisten tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen. Yhteisöllisyyden edistämistä ja kuntalaisten osallistumista yhteisön toimintaan tuettiin ottamalla käyttöön Kaikukortti 2.0 ja COMMU -naapuriapusovellus.

Keskeisistä hyvinvointityön dokumenteista hyväksyttiin vuonna 2024 Vuoden 2023 HyTeTu-työn vuosikortti (TyEla 24.4.2024, §23; KH 27.5.2024, §158; KV 10.6.2024, §44) ja HyTeTu-työn Arviointitoiminnan kokonaisuus (HyTy 18.12.2024, §42).

Forssan Hyvinvointiryhmä kokoontui vuoden 2024 aikana neljä kertaa, mielenhyvinvoinnin edistämiseen ja ennalta ehkäisevään päihdetyöhön keskittyvä MIEPÄ-ryhmä kuusi kertaa ja myös lapsiystävällisyyden koordinoitiryhmän kokouksia oli kuusi.

Kuntalaisten toiveisiin perustuen järjestettiin monitoimikeskuksen Akvarellissa 17.2. Ystävän laulu -yhteislaulutilaisuus. Paikallisten järjestöjen ja yhdistysten sekä muiden

hyvinvointitoimijoiden kanssa järjestettiin 29.5. ensimmäinen Pas voire hyvin! - hyvinvointitapahtuma. HyTeTu-työ oli mukana toteuttamassa Asunnottomien yötä 17.10.

Asunto-osakeyhtiö -yhteistyötä pilotoitiin Korkeavahan alueella järjestetyssä pihatapahtumassa ja joulun alla ilahdutettiin ikääntyneitä Joulupostia ikäihmisille - kampanjassa, jossa kerättiin 828 joulukorttia ja jotka jaettiin ikääntyneille kotihoidon asiakkaille ja palvelutalojen asukkaille.

Osana Kotoutumisohjelman laadintaprosessia kuultiin nuoria väestösuhteet -teemasta lokakuussa. Kansallisten dialogien vakiojärjestäjänä toteutettiin keskustelut, joiden aiheina olivat "Tavoitteena turvallinen ikääntyminen" (kevät) sekä "Mikä tuo meidät forssalaiset yhteen?" (syksy). Touko-kesäkuussa toteutettiin hyvinvointi -teemainen asukaskysely.

Hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintatyöhön osallistuttiin vuoden aikana aktiivisesti.

Kotoutumisen edistäminen

Kotoutumisen edistämisen asiantuntijayksikkö Kotouttamon koko seutua koskeva työ muuttui neljän seudun kunnan yhteistyöksi, kun Humppila irtautui toiminnasta. Vuoden merkittävimmät työkokonaisuudet liittyivät valmistautumiseen KOTO24-uudistukseen.

Kotouttamo kuntien kotoutumistoiminnan kokonaisuudesta laadittiin ko. toiminnan suuntaviivoiksi ja linjauksiksi "Yhdessä olemme enemmän - Kotoutumisohjelma 2025". Monitoimijaisesti yhteistyökumppaneiden kanssa laadittu asiakirja sisälsi Kotoutumissuunnitelman, jossa kuvattiin eri toimijoiden kotoutumista edistäviä lakisääteisiä toimia ja palveluprosesseja sekä muun muassa kuntien universaaleja palveluja.

Kotoutumisohjelman laadinta tuki Kotouttamon, Oma Hämeen, TE-viranomaisten ja valmistelussa olleen työllisyysalueen, paikallisten koulutuksen järjestäjien, KELA:n, paikallisten järjestöjen ja Kotouttamo-kuntien keskinäistä yhteistyötä sekä uuden lainsäädännön mukaisten palveluprosessien hahmottamista ja yhteensovittamista.

Kotouttamo -yksikön toiminta siirtyi elokuussa Yhteisötalolta Wahrenin alueelle.

Työllisyys

TE25-palvelujärjestelmän muutokseen valmistauduttiin suunnittelemalla siihen liittyviä palveluja ja yhteistyön rakenteita yhteistyössä erityisesti TyöHäme-työllisyysalueen, mutta myös muiden työllisyyden kokonaisuuden toimijoiden kanssa monialaisesti.

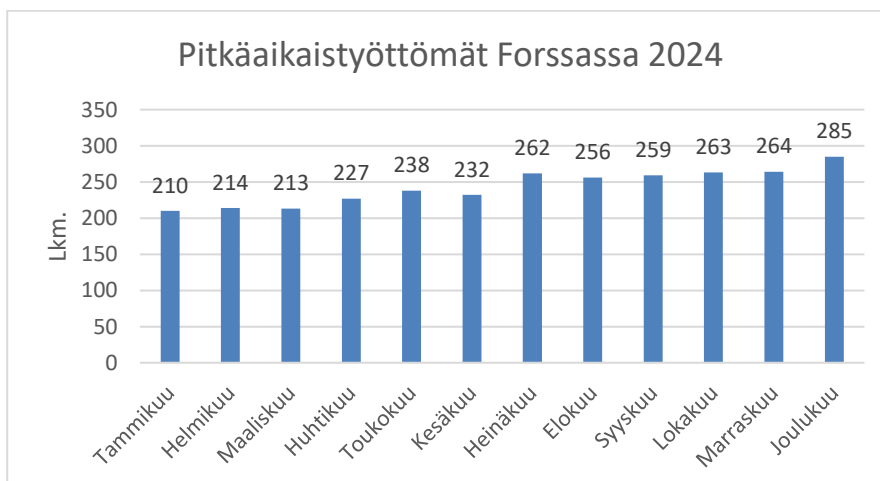
TYÖLLISTÄMISEN JA TYÖLLISTYMISEN MAHDOLLISTAMINEN FORSSASSA

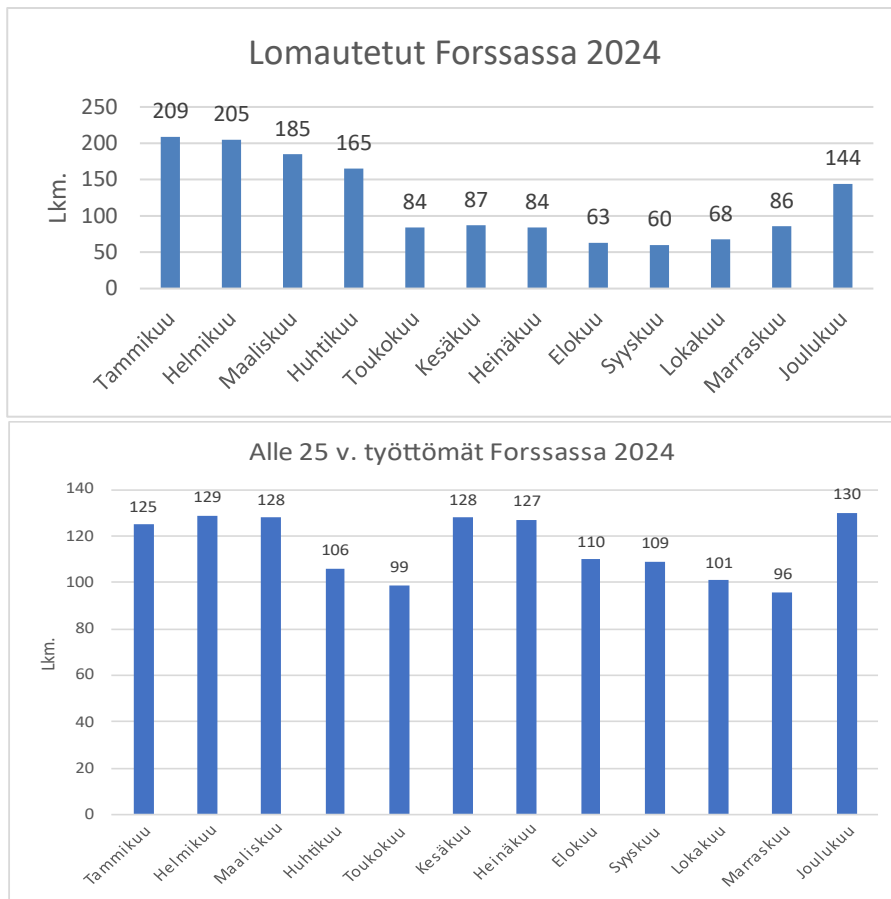

Osana seudullista järjestämisvastuumuutosta Forssan alle 30-vuotiaiden nuorten työnhakuun, opiskeluun ja tulevaisuuden suunnitteluun liittyvää tukea, apua ja tietoa tuottava Ohjaamo -toiminta siirtyi tilinpäätösvouden alussa FOKKA-säätiöön ostopalveluina järjestettäviksi.

Kaupungin omien työllistymistä ja työllistämistä edistäviä palveluja jatkettiin työpajoilla opinnollistamisen tukemalla toimintamallilla. Ko. palvelujen ajantasaistamiseksi uuden lainsäädännön mukaisiksi ja TyöHämeen palveluvalikoimaa täydentäviksi suunniteltiin tulevaa, koko Hyvinvointi ja kehitys -palvelualueen osaamista hyödyntävää kaupungin omaa palvelukonseptia.

Työllisyyden kehitystä seurattiin ja tilannekuvaa ylläpidettiin elinvoimakatsauksien avulla. Tilinpäätösvouden lopun tilanteessa työttömyysaste pysyi lähes edellisvouden tasolla ja oli 14,8 %. Samaan aikaan lomautettuina olevien henkilöiden määrä väheni edellisvooteen nähden ja oli 144 henkilöä, mutta pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi vuoden takaisesta ja oli 285. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli vuoden lopussa 130. Työmarkkinatuen kuntaosuus alittui talousarvioon nähden ja sitä maksettiin tilinpäätösvoonna yhteensä 777 190 euroa.

Palvelualueen toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti. Organisaatiomuutos, työaikaresurssien vaje ja palvelualueen kokonaisuuteen kohdistuneet merkittävät toimintaympäristön muutokset vaikuttivat joidenkin talousarvioon kirjattujen toimenpiteiden uudelleen määrittelyyn ja siirtymiseen myöhemmin toteutettaviksi.

Hyvinvointi ja kehitys -palvelualueen talousarvion toteuma tilinpäätösvuonna oli ylijäämäinen katteen toteumaprosentilla 69,4 eli 429 617 eurolla.